

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

КАФЕДРА ПЛОДІВНИЦТВА І ВИНОГРАДАРСТВА

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ М.І. Мальований

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СПЕЦІАЛЬНЕ ПЛОДІВНИЦТВО

Освітній ступінь: бакалавр

спеціальність 203 Садівництво та виноградарство

факультет Плодоовочівництва, екології та захисту рослин

УМАНЬ – 2019 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Спеціальне плідівництво» для здобувачів вищої освіти спеціальності 203 Садівництво та виноградарство „___” _____ 20__ року- __ с.

Розробник – кандидат с.-г. наук, доцент _____ Яковенко Р.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри плідівництва і виноградарства

Протокол від “___” _____ 20__ року № ___

Завідувач кафедри _____ (Заморський В.В.) “___” _____ 20__ року
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету плодовоовочівництва, екології та захисту рослин

Протокол від “___” _____ 20__ року № ___

“___” _____ 20__ року Голова _____ (Тернавський А.Г.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

СПЕЦІАЛЬНЕ ПЛОДІВНИЦТВО

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство	Нормативна	
	Спеціальність 203 Садівництво та виноградарство		
Модулів – 2	Освітній ступінь: бакалавр	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 6		4-й	5-й
Загальна кількість годин: 270		Семестр	
		7–8-й	9–10-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи студента – 6		Лекції	
		54 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		-	-
		Лабораторні	
		76 год.	14
	Самостійна робота		
	140 год.	246 год.	
	Вид контролю:		
	залік, екзамен	залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 130 : 140

для заочної форми навчання – 24 : 246

2. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета курсу — здобути глибокі теоретичні знання та набути практичних навичок спрямованих на вирішення комплексних завдань з вивчення стану і перспектив розвитку плодівництва; значення, біологічних основ вирощування плодових, горіхоплідних і малопоширених культур; сучасних ефективних технологій вирощування плодових культур у різних ґрунтово-кліматичних зонах; шляхів і способів покращення якості продукції та заходи щодо її збереження.

Цілі курсу (програмні компетентності):

- стан і перспективи розвитку плодівництва;
- здатність використовувати на практиці основні біологічні і агротехнологічні концепції, правила і теорії, пов'язані з плодовими культурами.
- здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів плодових культур для розв'язання виробничих технологічних задач, у тому числі для їх зберігання і переробки.
- здатність оцінювати, інтерпретувати і синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузі садівництва.
- здатність застосовувати методи статистичної обробки і дослідних даних, пов'язаних з технологічними процесами у плодівництві.
- здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їхніх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.
- сучасні ефективні технології вирощування плодових культур у різних ґрунтово-кліматичних зонах;
- шляхи і способи покращення якості продукції та заходи щодо її підтримання.

Програмні результати навчання:

- знати стан і перспективи розвитку плодівництва;
- знати фізіологію стійкості до факторів зовнішнього середовища;
- знати закономірності плодоношення;
- знати сучасні технології вирощування високих екологічно чистих урожаїв плодів в різних ґрунтово- кліматичних зонах.
- планувати закладання промислового саду для різних форм господарювання;
- розробляти, удосконалювати і реалізовувати прогресивні технології вирощування продукції плодових культур;
- здійснювати біологічний контроль за станом насаджень та керувати процесами життєдіяльності рослин;
- знати технологію збирання врожаю;
- знати сорти, проводити апробацію насаджень;
- забезпечувати високу економічну ефективність впроваджуваних нових технологій та їх екологічну чистоту;

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Технології вирощування плодових культур

Змістовий модуль 1. Технології вирощування зерняткових культур

Тема №1. Вступ

Значення плодових культур у народному господарстві та харчуванні населення. Завдання і зміст матеріалу “Технологія вирощування плодових культур”.

Тема №2. Яблуня

Значення, історія та райони промислової культури. Основні види і різновидності. Біологічні особливості. Сорти. Особливості розмноження. Технологія вирощування у насадженнях різних конструкцій. Збирання, товарна обробка врожаю.

Тема №3. Груша

Значення, історія та райони промислової культури. Основні види і різновидності. Біологічні особливості. Сорти. Особливості розмноження. Технологія вирощування у насадженнях різних конструкцій. Збирання, товарна обробка врожаю.

Тема №4. Айва

Значення, історія та райони промислової культури. Основні види і різновидності. Біологічні особливості. Сорти, підщепи і розмноження. Технологія вирощування. Збирання, товарна обробка урожаю.

Тема №5. Аронія

Значення, історія та райони промислової культури. Біологічні особливості. Особливості розмноження і технологія вирощування садивного матеріалу. Технологія вирощування плодів. Збирання врожаю.

Змістовий модуль 2. Технології вирощування кісточкових культур

Тема №6. Вишня

Значення, історія та райони промислової культури. Біологічні особливості. Сорти. Особливості розмноження. Технологія вирощування. Збирання врожаю.

Тема №7. Черешня

Значення, історія та райони промислової культури. Біологічні особливості. Сорти. Особливості розмноження. Технологія вирощування. Збирання врожаю.

Тема №8. Слива

Значення, історія та райони промислової культури. Біологічні особливості. Сорти. Особливості розмноження. Технологія вирощування. Збирання врожаю.

Тема №9. Алича

Значення, історія та райони промислової культури. Біологічні особливості. Сорти. Особливості розмноження. Технологія вирощування. Збирання врожаю.

Тема №10. Абрикосаа

Значення, історія та райони промислової культури. Біологічні особливості. Сорти. Особливості розмноження. Технологія вирощування. Збирання врожаю.

Тема №11. Персик

Значення, історія та райони промислової культури. Біологічні особливості. Сорти. Особливості розмноження. Технологія вирощування. Збирання врожаю.

Тема №12. Дерен

Значення, історія та райони промислової культури. Біологічні особливості. Сорти. Особливості розмноження. Технологія вирощування. Збирання врожаю.

Тема №13. Обліпіха

Значення, історія та райони промислової культури. Біологічні особливості. Сорти. Особливості розмноження. Технологія вирощування. Збирання врожаю.

Тема №14. Волоський горіх

Значення, історія та райони промислової культури. Біологічні особливості. Сорти. Особливості розмноження. Технологія вирощування. Збирання врожаю.

Тема №15. Фундук

Значення, історія та райони промислової культури. Біологічні особливості. Сорти. Особливості розмноження. Технологія вирощування. Збирання врожаю.

Тема №16. Мигдаль

Значення, історія та райони промислової культур. Біологічні особливості. Сорти. Особливості розмноження. Технологія вирощування. Збирання врожаю.

Змістовий модуль 6. Технології вирощування рідкісних і малопоширених культур

Тема 17. Рідкісні і малопоширені культури: актинідія, вишня повстиста, глід, жимолость їстівна, ірга, калина, лимонник китайський, шипшина, бузина чорна

Значення, поширення, використання. Ботанічна характеристика, морфологічні і ботанічні особливості. Особливості розмноження. Закладання та вирощування насаджень. Збирання урожаю і його використання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь-го	у тому числі					усь-ого	у тому числі				
		л	п	лаб.	мод.	с.р.		л	п	лаб.	мод.	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Модуль 1. Технології вирощування плодкових культур												
Змістовий модуль 1. Технології вирощування зерняткових культур												
Тема №1. Вступ	5	2										
Тема №2. Яблуня	7	4		6		10	2	2				20
Тема №3. Груша	6	2		6		10	2	2				20
Тема №4. Айва	6	2		4		10						10
Тема №5. Аронія	9	2		4		10						6
Разом за змістовим модулем 1	33	20		20		40	4	4				56
Змістовий модуль 2. Технології вирощування кісточкових культур												
Тема №6. Вишня	6	4		4		5	1	2				20
Тема №7. Черешня	6	2		4		5	1	2	2			20
Тема №8. Слива	6	2		2		5	1	2				20
Тема №9. Алича	6	2		2		5	1					20
Тема №10. Абрикоса	6	4		4		5	1	2				20

Тема №11. Персик	6	2	2	5	1	2				30
Тема №12. Дерен	5	2	2	5						30
Тема №13. Обліпіха	6	2	2	5						30
Разом за змістовим модулем 2	47	22	22	40	6	10				190
Змістовий модуль 3. Технології вирощування горіхоплідних культур										
Тема №14. Волоський горіх	9	4	4	5						
Тема №15. Фундук	7	4	4	5						
Тема №16. Мигдаль	6	2	4	10						
Разом за змістовим модулем 3	20	10	12	20						
Змістовий модуль 4. Технології вирощування рідкісних і малопоширених культур										
Тема №17. Рідкісні і малопоширені культури: актинідія, горобина, мушмула, ірга, вишня повстиста, глід, калина, лимонник китайський, шипшина, бузина чорна	11	4	4	10						
Разом за змістовим модулем 4	11	4	4	10						
Змістовий модуль 5. Елементи інтенсивної технології.										
Тема 18. Агрохімічне обстеження ґрунту та удобрення інтенсивних плодкових насаджень		2	4	10						
Тема 19. Застосування ріст регулюючих речовин і		2	4	10						
Тема 20. Строки та технологія збирання плодів.		4	8	10						
Разом за змістовим модулем 5	11	8	16	30						
Усього годин	270	54	76	140	270	10	14			246

5. Теми лабораторних занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали до заліку, екзамену
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Модуль 1. Технології вирощування зерняткових і кісточкових культур			
Змістовий модуль 1. Елементи інтенсивної технології. Технології вирощування зерняткових культур			
1	Підбір сортів для насаджень інтенсивного типу	2	5
2	Допоміжні прийоми регулювання росту і плодоношення	2	6
3	Опори в інтенсивних садах	2	6
4	Сучасне технічне забезпечення садівництва	2	6
5	Планування заходів по догляду за ґрунтом у	2	5

	плодоносному саду.		
6	Формування й обрізування дерев яблуні	4	6
7	Формування й обрізування дерев груші	4	6
	Модульний контроль (зерняткові)	2	10
Змістовий модуль 2. Технології вирощування кісточкових культур			
8	Формування й обрізування дерев вишні	2	5
9	Формування й обрізування дерев черешні	4	5
10	Формування й обрізування дерев сливи	2	5
11	Формування й обрізування дерев аличі	2	5
12	Формування й обрізування дерев абрикоси	4	5
13	Формування й обрізування дерев персика	2	5
14	Формування й обрізування дерена	2	5
15	Формування й обрізування обліпихи	2	5
16	Модульний контроль (кісточкові)	2	10
<i>Разом за 7-й семестр</i>		42	100
Модуль 2. Технології вирощування горіхоплідних та малопоширених культур			
Змістовий модуль 3. Технології вирощування горіхоплідних культур			
17	Формування й обрізування дерев горіха волоського	4	5
18	Формування й обрізування фундука	4	5
19	Формування й обрізування мигдалю	2	5
	Модульний контроль (горіхоплідні)	2	10
Змістовий модуль 4. Технології вирощування рідкісних і малопоширених культур			
20	Формування та обрізування рідкісних і малопоширених культур	4	10
	Модульний контроль (малопоширені)	2	10
Змістовий модуль 5. Організація збору та збереження врожаю			
21	Моделювання технології із заданими параметрами продуктивності	4	5
22	Регулювання навантаження дерев плодами	4	5
23	Визначення строків збору плодів	4	5
24	Організація збереження врожаю	2	5
	Модульний контроль (збір)	2	10
<i>Разом за 8-й семестр</i>		34	70
<i>Екзамен</i>			30
Виконання курсової роботи за індивідуальним завданням			100

5.1 Теми лабораторних занять (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
Модуль 1. Технології вирощування зерняткових і кісточкових культур		
Змістовий модуль 1. Технології вирощування зерняткових культур		

1	Формування й обрізування дерев яблуні та груші	5
Змістовий модуль 2. Технології вирощування кісточкових культур		
2	Формування й обрізування дерев черешні	5
Разом по навчальній дисципліні		10

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Формування й обрізування дерев яблуні	10	36
2	Формування й обрізування дерев груші	10	20
3	Формування й обрізування дерев вишні	10	20
4	Формування й обрізування дерев черешні	10	20
5	Формування й обрізування дерев сливи	10	20
6	Формування й обрізування дерев аличі	10	30
7	Формування й обрізування дерев абрикоси	10	20
8	Формування й обрізування дерев персика	10	20
9	Формування й обрізування дерена	10	30
10	Формування й обрізування обліпихи	10	30
11	Формування й обрізування фундука	10	
12	Формування й обрізування мигдалю	10	
13	Формування та обрізування рідкісних і малопоширених культур	10	
14	Моделювання технології із заданими параметрами продуктивності	10	
Разом		140	246

7. Методи навчання

Вивчення дисципліни досягається інформаційним, ілюстративним, дистанційним та проблемним методами навчання.

Лекції проводяться з використанням технічних засобів навчання і супроводжуються демонстрацією схем, відомостей і таблиць. На лабораторних заняттях розв'язуються завдання, наближені до реальних виробничих задач. Самостійна підготовка студентів з вивчення дисципліни передбачає виконання зазначених вище завдань самостійної роботи методом опрацювання базової, допоміжної навчальної та навчально-методичної літератури, виконання практичних робіт у дослідному саду, курсової робіт.

Для досягнення мети і цілей вивчення дисципліни студентам надаються індивідуальні консультації, проводяться пояснення окремих питань, бесіди, дискусії.

8. Методи оцінювання знань

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводяться в за допомогою оцінки правильності та якості виконання поставлених завдань.

Контроль самостійної роботи проводиться шляхом перевірки звітів з самостійної роботи та захисту розглянутих в них питань.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на лабораторних заняттях та консультаціях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за наступними критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Підсумковий контроль знань: в сьомому семестрі залік; восьмому - іспит в усній формі.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота		Сума
Зміст. модуль 1	Зміст. модуль 2	100
50	50	

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий екзамен	Сума
Зміст. модуль 3	Зміст. модуль 4	Зміст. модуль 5	30	100
25	20	25		

Завдання до курсової роботи

Студент _____ Курс _____ Група _____		
Тема: Закладання промислового саду та ягідника в _____ області на площі _____ га.		
Породи: яблуня на карликовій підщепі з округлою формою крони.		
Інші породи: _____		
Закладання ягідника: _____		
Завдання видано	Термін виконання	Керівник:

Критерії оцінювання курсової роботи

Критерій за яким оцінюється робота	Рейтинговий бал	Бал перевірки
1. Перевірка курсової роботи:	61	
<ul style="list-style-type: none"> • відповідність змісту курсової роботи (проекту) завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо її виконання 	40	
<ul style="list-style-type: none"> • самостійність вирішення поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць 	6	
<ul style="list-style-type: none"> • наявність елементів науково-дослідного характеру 	6	
<ul style="list-style-type: none"> • використання комп'ютерних технологій 	5	
<ul style="list-style-type: none"> • відповідність стандартам оформлення 	4	
2. захист курсової роботи (проекту), в тому числі:	39	
<ul style="list-style-type: none"> • доповідь 	14	
<ul style="list-style-type: none"> • правильність відповідей на поставлені запитання 	25	
Всього	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Атлас перспективних сортів плодових і ягідних культур України / Під ред. В. П. Копаня. – К., 1999. 454 с.
2. Головатий П.А., Яковенко Р.В., Чепкий С.І. Формування й обрізування інтенсивних насаджень груші: методичні вказівки з вивчення дисципліни «Плодівництво». Умань, 2013. 16 с.
3. Барабаш Н. А. Кісточкові культури. – К., 1986. 165 с.
4. Власюк С. Г. Слива та алича – К.: Урожай, 1989. 150 с.
5. Заморський В.В., Яковенко Р.В., Яковенко О.В. та ін. Плодівництво: Посібник - Умань: Світ, 2019. 414 с
6. Кудрявец Р. П. Обрезка плодовых деревьев и ягодных кустарников: Альбом. М.: Агропромиздат, 1991. 224с.
7. Куян В.Г. Плодівництво: практикум – Ж.: ЖНАЕУ, 2011. – 216 с.
8. Мельник О.В. Формування й обрізування інтенсивних насаджень яблуні // Новини садівництва. Спеціальний випуск, 2005. 25 с.
9. Мельник О.В. Формування й обрізування інтенсивних насаджень черешні // Новини садівництва. Спеціальний випуск, 2005. 20 с.
10. Мельник О.В. Формування й обрізування інтенсивних насаджень вишні // Новини садівництва. Спеціальний випуск, 2002. 22 с.
11. Мельник О.В. Формування й обрізування інтенсивних насаджень абрикоса // Новини садівництва. Спеціальний випуск, 2002. 18 с.
12. Мельник О.В. Формування й обрізування інтенсивних насаджень аличі // Новини садівництва. Спеціальний випуск, 2005. 18 с.
13. Мельник О.В. Формування й обрізування інтенсивних насаджень персика // Новини садівництва. Спеціальний випуск, 1998. 22 с.
14. Мельник О.В. Формування й обрізування інтенсивних насаджень сливи // Новини садівництва. Спеціальний випуск, 1998. 16 с.
15. Сіленко В.О. Сучасні агротехнології у садівництві: Практикум. – Вінниця. 2014. 150 с.

11. Рекомендована література

Базова:

1. Куян В. Г. Плодівництво : [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] – К. : Аграрна наука, 1998. 472 с.
2. Грицаєнко А. О. Плодівництво: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] – К.: Урожай, 2000. 430 с.
3. Куян В. Г. Спеціальне плодівництво : [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] К. : Світ, 2004. 464 с.
4. Власюк С. Г., Бондаренко А.О. Садівництво і виноградарство : [навч. посібник] – К. : Вища школа, 1990. 374 с.

Додаткова:

1. Андрієнко М. В., Роман І.С. Малопоширені ягідні і плодові культури. – К.: Урожай, 1991. 166 с.

2. Справочник по садоводству / За ред. Майдебури В. М. – К.: Урожай, 1983. 319 с.
19. Омельченко І. К. Культура яблуні в Україні – К.: Урожай, 2006. 264 с.
20. Помологія. Яблуня / Под ред. П.В. Кондратенко, Т.Є. Кондратенко. – Вінниця, 2013 626 с.
10. Технологія виробництва плодів зерняткових культур / під ред. Г. К. Карпенчука // Новини садівництва. Спеціальний випуск, 1993. 170 с.
11. Рубин С. С. Содержание и удобрение почвы в интенсивных садах – М.: Колос, 1983. 272 с.
12. Семаш Д. П. Орошение плодового сада. – К.: Урожай, 1975. 183 с.
14. Ягідні культури / [Яновський Ю. П., Воєводін В. В., Лапа О. М. та ін.]. – К., 2009. – 215 с.
15. Копылов В. И. Ягодные культуры. – Симферополь: Таврида, 2005. 190 с.
16. Удобрення садів / За ред. Г. К. Карпенчука. – К.: Урожай, 1991.
17. Ринок фруктів і ягід / За ред. О. Ю. Єрмакова. – К.: Інститут садівництва УААН, 2001. 84 с.
19. Ринок фруктів і ягід / За ред. О. Ю. Єрмакова. – К.: Інститут садівництва УААН, 2001. 84 с.
20. Інтенсивні сади яблуні / За ред. О. Д. Чижа. – К.: Аграрна наука, 2008. 224 с.
21. Кондратенко П. В. Адаптація яблуні в Україні / П. В. Кондратенко. – К. 2001. 190 с.
22. Кондратенко Т. Є. Яблуня в Україні. Сорти. – К.: Світ, 2001. 300 с.
23. Кондратенко Т. Є., Кондратенко П.В. Сорти яблуні, імунні до парші. – К.: Аграрна наука, 1996. 54 с.

Журнали:

24. "Новини садівництва" – щоквартальний науково-виробничий журнал.
25. "Сад, виноград і вино України".
26. "Садоводство и виноградарство".
27. "Садівництво" – міжвідомчий тематичний збірник.
28. Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні.
29. Реєстр районування сортів плодових, ягідних, горіхоплідних та малопоширених порід України

12. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nauu.kiev.ua/book/aut.html>.
2. http://www.agrapoint.ca/publications/pruning_apple_trees.pdf.
3. <http://www.omafra.gov.on.ca/english/crops/facts/hdappch5.htm>.
4. http://socialsciences.ucsc.edu/casfs/old_site_files/gardenideas/applehandout.html.
5. <http://www.ho.haslo.pl>
6. <http://shoni.com.ua/fruits/collection/html>.
7. <http://igim.com.ua/proektuvannya/rozrobka-proektiv-stvorennya-bagatorichnih-nasadzheny>
7. <http://sad-institut.com.ua>